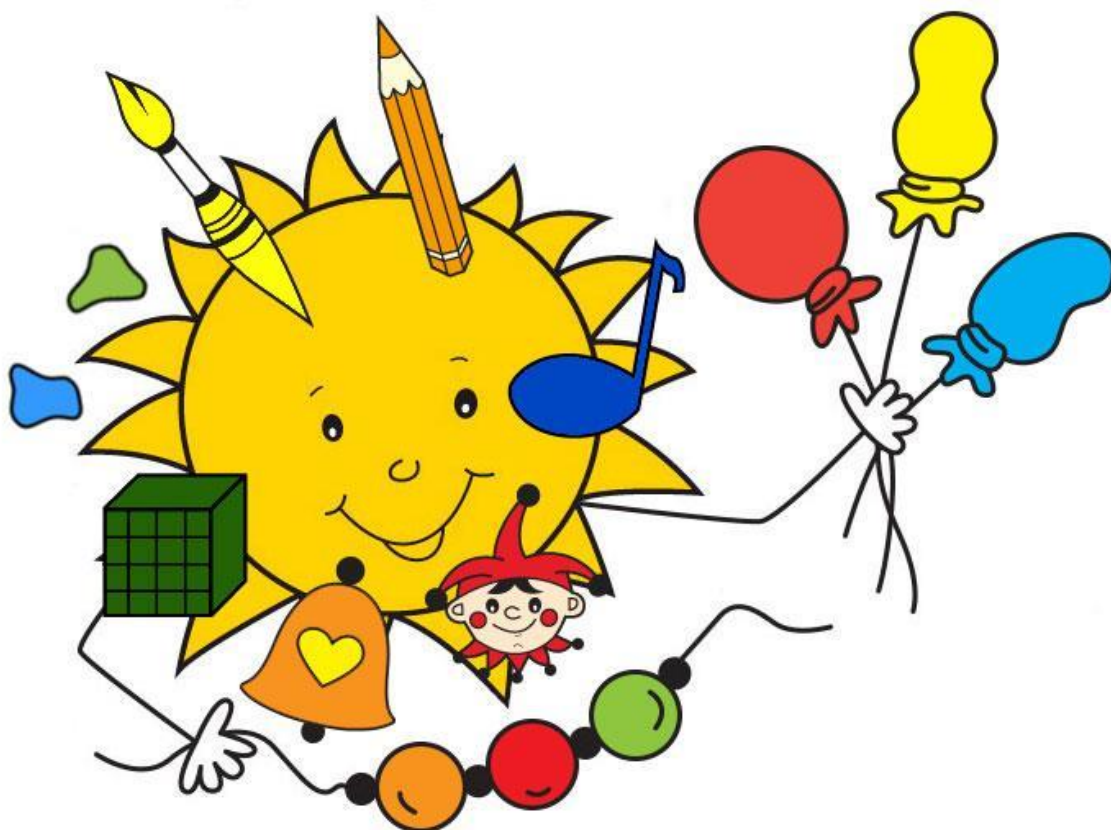

Mateřská škola Zámecká

Rosice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace

**Dodatek ke Školnímu vzdělávacímu programu č.
3/2021**

**Jazyková podpora dětem s nedostatečnou znalostí
českého jazyka.**

Platnost: od 1. 9. 2021

Aktualizace: 1. 9. 2022 doplněno o LEX Ukrajina

Vypracovala: Petra Studýnková

Schválila: Věra Božková

LEX Ukrajina

1. Přijímání k předškolnímu vzdělávání

Děti cizinci nejsou povinni se k povinnému předškolnímu vzdělávání hlásit bezprostředně po příjezdu. Pokud ale zákonný zástupce vyhodnotí, že je pro dítě nástup do mateřské školy vhodný, má na to právo.

Pro přijímání dětí, na které se nevztahuje povinné předškolní vzdělávání, platí povinnost dle zákona o ochraně veřejného zdraví - tedy, že dítě je očkováno, má kontraindikaci nebo je imunní. Tuto podmínku prokazuje potvrzením od praktického lékaře.

Přijímání je vždy vedeno ve správním řízení. Přihlášky se podávají v českém jazyce. Ředitel akceptuje také dvojjazyčnou přihlášku, která odpovídá vzoru MŠMT.

2. Předškolní vzdělávání

V případě, že se na dítě cizince vztahuje povinné předškolní vzdělávání, mateřská škola poskytuje jazykovou přípravu v časové dotaci hodinu týdně pro skupinu minimálně 4 dětí (viz metodika MŠMT, blíže rozpracováno níže). V případě, že je těchto dětí méně než 4, se podle RVP PV poskytuje jazyková podpora průběžně v rámci dne. Nedostatečná znalost ČJ není sama o sobě důvodem k vyšetření dítěte ve školském poradenském zařízení.

- **Obsah vzdělávání v mateřské škole**

Za účelem adaptace dítěte cizince, může ředitel školy po dobu nezbytně nutnou k adaptaci nahradit vzdělávací obsah ŠVP.

Není nutné měnit školní vzdělávací program (v souladu s RVP PV 1. 9. 2021). Rozvoj a vzdělání každého jednotlivého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb bude v maximálně možné míře realizován v oblasti Psychologické – Jazyk a řeč.

- **Adaptační plán**

Sestavuje se dle individuálních potřeb dětí, má čtyři fáze:

- a) Zákonní zástupci jsou hned po nástupu s dítětem nezbytně nutnou dobu ve třídě (doporučuje se hodina).
- b) Další dny jsou děti ve školce samy, ale maximálně na 3 hodiny.
- c) Pokud jsou předešlé fáze zvládnuty, zůstává dítě v mateřské škole samo na dopoledne a odchází po obědě.
- d) Dítě je zadaptováno a zůstává v mateřské škole celý den.

JAZYKOVÁ PŘÍPRAVA DĚTÍ S NEDOSTATEČNOU ZNALOSTÍ ČESKÉHO JAZYKA

Charakteristika:

Děti, které pocházejí z odlišného jazykového i kulturního prostředí potřebují vyšší míru podpory při osvojování českého jazyka. Zvláště je pak potřeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby děti s odlišným mateřským jazykem (OMJ) měly při přechodu do základní školy dostatečné nejen jazykové, ale i sociokulturní kompetence v českém jazyce.

Ve většině případů ani rodiče těchto dětí neovládají češtinu jako rodilí mluvčí, proto dětem chybí jazyková podpora češtiny v rodině, a je tedy nutné posílit jazykovou přípravu češtiny v mateřské škole.

Český jazyk se děti s OMJ dotýká během celého dne. Při společných aktivitách je třeba dbát na specifika dětí cizinců a upravit didaktické postupy a tím cíleně podporovat osvojování českého jazyka.

Zásady práce:

- Učitelka mluví pomalu a zřetelně.
- K hovoru se využívají témata, která jsou dětem blízká.
- Instrukce jsou jednoduché a jsou dětem sdělovány postupně a jasně.
- Učitelka pokládá jednoduché otázky a dá dítěti dostatečný čas a prostor na odpověď.
- Učitelka využívá jazykové prostředky (mimiku, gestiku) a tím usnadňuje dítěti porozumění.
- Sdělení je dobré vizualizovat – použít obrázky, piktogramy, nebo reálné předměty.
- Učitelka seznamuje dítě nejen s jazykem, ale také s českou kulturou – např. i s tím, co se děje ve městě/obci (blízké pro děti).

Jak se pracuje při skupinové jazykové přípravě dětí:

Na začátku školního roku ředitelka zřídí skupinu, kde jsou alespoň 4 děti s OMJ, které plní povinnou předškolní docházku. Této skupině je poskytována bezplatná jazyková příprava, která by měla zajistit plynulý přechod do základní školy. Pokud je ve třídě méně než 4 děti s OMJ, které plní PPD, jazyková příprava probíhá v rámci činností během celého dne.

Do skupiny dětí může být zařazeno i dítě, které momentálně neplní PPV, ale jeho zařazení nesmí ubírat na kvalitě jazykové přípravy (např. mladší dítě by mohlo při aktivitách vyrušovat...apod.)

Učitelka při práci s dětmi využívá podpůrný materiál – Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, které zahrnuje následující témata:

- seznamování
- třída
- mateřská škola
- rodina

- co rád (a) dělám
- čas
- stravování
- lidské tělo a oblečení
- místo, kde žiju
- příroda

Témata jsou plynule propojena se školním vzdělávacím programem. Pro děti jsou připraveny aktivity, které herní formou rozvíjí jejich jazykové schopnosti a dovednosti.

Kdy a kde jazyková příprava probíhá:

- Jazyková příprava je rozdělena do bloků během týdne v dopoledních hodinách
- Tato jazyková příprava probíhá výhradně na pracovišti OP Na Vyhlídce, konkrétně ve třídě Zelený kamínek.
- Skupina dětí se jazykové přípravě věnuje mimo hernu, má tedy dostatek klidu pro svůj rozvoj.

Doporučená literatura:

- BEZDĚKOVÁ, Jana. Učíme naše dítě mluvit. 2., upr. a dopl. vyd. Praha: Arista, 2014. ISBN 978-80-87867-10-5
- BOYON ŠKODOVÁ, Svatava. Domino: český jazyk pro malé cizince 1. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2010. ISBN 978-80-7357-582-3.
- LINHARTOVÁ, Tereza, Petra RISTIČ, Kateřina HANUŠKOVÁ, Kristýna CHMELÍKOVÁ a Klára BROMOVÁ. Nápadníček aktivit pro MŠ: činnosti pro celou třídu s ohledem na děti s odlišným mateřským jazykem. 2. vydání. Praha: META, o.p.s. - Společnost pro příležitosti mladých migrantů, 2020. ISBN 978-80-88171-25-6.
- NOSÁLOVÁ, Barbora. Učíme češtinu jako druhý jazyk: průvodce pro učitele. 2. vydání. Praha: Meta, 2020. ISBN 978-80-88171-27-0.
- VÍTKOVÁ, Zorka. Naučím se všechny hlásky: cvičení pro správnou výslovnost. Praha: Bambook, 2021. ISBN 978-80-271-2511-1.
- Nečtu, nepíšu, učím se česky
- Jedna, dvě, tři, čtyři, pět s Fidem umím česky hned

Dále: materiály organizace META

